

## **KÖRNYEZETI NEVELÉSI MUNKATERV**

**2024/2025. TANÉV**

**Készítette: Szabó László Zoltán**

**Szolnok, 2024. szeptember 13.**

## **A munkaterv készítését meghatározó dokumentumok**

- A Nemzeti Köznevelési törvény
- A Szolnok Városi Tehetséggondozó Szakkollégium Pedagógiai Programja - Beszámoló a Szolnok Városi Kollégium a Gyermekváros Utcai Tagintézményének 2023/2024-s tanévben végzett munkájáról
- Nemzeti Környezetvédelmi Program 83/1997. (IX. 26.) OGY sz. határozat - Az 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól - Az ökoiskolai címmel járó feladatok.

## **Célkitűzés**

A környezeti nevelés olyan értékek felismerésének és olyan fogalmak meghatározásának a folyamata amelyek segítenek az ember és kultúrája, valamint az őt körülvevő biofizikai környezet sokrétű kapcsolatának megértéséhez és értékeléshez szükséges készségek és hozzáállás kifejlesztésében. Célja a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése, a természetet, az épített és társadalmi környezetet, az embert tisztelő szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása.

A tanulókat képessé tenni arra, hogy:

- felismerjék a környezet értékeit, esztétikumát és az ember és környezete harmonikus kapcsolatának lehetőségeit,
- cselekedjenek a környezet védelmében, és tartózkodjanak a környezet káros terhelésétől,
- a társakkal együttműködve, a környezeti szempontokat tudatosan figyelembe véve alakítsák a kollégiumi környezetüket,
- részesítsék előnyben életmódjukban a környezetbarát formákat, fogyasztási szokásaikban a természetes és újrahasznosítható anyagokat,
- tudjanak érvelni környezetvédő megoldások mellett,
- felkészültek legyenek környezeti problémákkal összefüggő konfliktusok kezelésére, váljanak kezdeményezőkké, képesek legyenek javaslataikkal a környezet érdekében cselekedni.

## **A környezeti nevelés tartalma**

- A környezeti nevelés tartalma a természetet és embert tisztelő szokásrendszer kialakítása, a belső késztetés érzelmi, erkölcsi esztétikai megalapozása.
- A cselekvés alapja a természet-központúság, annak takarékos használata.
- A munka az emberek létfenntartási igényét és környezet-átalakítási törekvéseit szolgálja. Ne lépje át a visszafordíthatatlan határát.
- A környezeti nevelés módszere a természet közelség, szemlélődés, vizsgálódás a természetről, az emberről, és környezetről.
- A tanulók legyenek lakóhelyük környezeti védelmezői.

- Tanári magatartás a természettel kapcsolatban: elismeri, elfogadja a természet nagyságát, adottságait, megőrzi, megóvjja, csak elfogadható határon belül változtatja.
- Tanári magatartás a társadalommal és a környezeti neveléssel kapcsolatban: életét a környezettel harmóniában, társaival, a másik emberrel együttműködve, a társadalmi munkamegosztásban részt vállalva tudja megvalósítani. Munkájával ebben a szellemben hat.

### **Fenntarthatóság, környezettudatosság**

A kollégiumi nevelés során fel kell készíteni a tanulókat a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, melyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

A mai társadalmi, gazdasági helyzetben kitüntetett szerepe van a természeti környezet megóvásának. A kollégiumi diáknak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Fel kell készíteni őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására, a környezet védelmét elősegítő tevékenységekre, közös cselekvésekre.

A környezeti nevelés során érvényesítjük a természetközpontú és a társadalomközpontú megismerést és megközelítést. Mivel az ember biológiai és társadalmi lény egyaránt életét a természeti erők határozzák meg illetve társadalmi lény annak a társadalomnak a része amelyben él.

### **Fejlesztési követelmények, 9-13. évfolyam**

- Ismerje fel a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket, és kerülje is el ezeket.
- Legyen képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani a kollégium belső és külső környezetét. Ne hagyja figyelmen kívül személyes élettereinek kialakításában a környezetbarát módokat.
- Részesítse előnyben a természetes, újra hasznosítható anyagokat.
- Legyen felkészülve a környezettudatos döntések meghozatalára, melyekben hasznosítsa a különböző tantárgyakban tanultakat.
- Legyen felkészülve arra, hogy érvelni tudjon a környezetvédő megoldások mellett. - Válgják erkölcsi alapulvévé a természet tisztelete, környezete megbecsülése. -A természet szépségeinek felismerése A természet közelsége miatt érzett öröm megtapasztalása Tisztelet és szeretet más élőlények iránt.
- Környezetvédelmi tudatformálás a helyi értékrend, attitűd, érzelmi viszonyulások, formálása környezetről, társadalomról. kialakított tudás bővítése.

**Programterv.** A tematikus csoportfoglalkozások tartalmi vonatkozásai és ütemezése – így a fenntarthatóság, környezettudatosság fejezeté is – az 59/2013. (VIII. 9.) EMMI rendelet 2.§ 9. pontjában meghatározott tematikus csoportfoglalkozások helyi tantervében jelenik meg. Ennek alábontásaként a részleteket a tematikus terv, a foglalkozási terv és az óravázlatok tartalmazzák. A Szolnok Városi Tehetséggondozó Szakkollégium Környezeti nevelési programjából adódó feladatok, egyéb programok lehetőséget kínálnak egy-egy téma feldolgozására és ezzel a környezeti kultúra fejlesztésére.

## **2024/2025 TANÉV:**

### **SZEPTEMBER:**

Szolnok város környezetének természeti értékeinek megismerése.

- Gyalogtúra és kerékpártúra a városban. Autómentes nap.
- GWG projekt működésének megismerése, új tanulók bekapcsolódása a projektbe.
- Új akváriumok létesítése. A projektben szereplő új halfajok beszerzése.
- Aktív környezetvédelem. A madárbarát kert további fejlesztése. Növények azonosító táblával való ellátása a madárbarát kertben.

### **OKTÓBER:**

- Új virágágyások kialakítása.
- BISEL gumicsizmás természetvédelem
- Kollégium zöldítése. Fogadj örökbe egy növényt!
- Ökológia - Városi ökológia előadás
- Túra délután. Ismerjük meg a zagyva ártér élővilágát.

### **NOVEMBER:**

- Madáretetők, madárodúk kihelyezése
- NEFAG környezetvédelmi munkájának megismerése
- Állatvédő szervezet munkájának megismerése Előadás.
- Fotókiállítás az előző évek projektjeiből. Tanulók természetfotóiból kiállítás.
- Komposztbuli

### **DECEMBER:**

- Látogatás a Bagolyvár vadasparkban.
- Téli madáretetés

Mekkora az ökolábnymod? Játékos vetélkedő.

### **JANUÁR:**

- Az év élőlényének bemutatása.
- Körforgásos gazdaság. Tudatos fogyasztás. Előadás.
- Egészségnevelési projektek.

## FEBRUÁR

- Az iskola környezetének rendszeres takarítása
- Városi környezetvédelmi akadályverseny
- Hulladékgyűjtő sziget, hulladékkezelés megismerése.
- Forgalmas lámpás útkereszteződés-forgalomszámlálás ,zajmérés
- Belső helyszín-vízminőségvizsgálat.

## MÁRCIUS

- A Zagyvapart tisztaságáért.
- A klímaváltozás és következményei- Előadás és kiállítás civil szervezetekkel.

## ÁPRILIS

- Jeles napok a természetben.
- Fenntarthatósági témahét rendezvényei. előadások.
- A természetes vizek védelméért. VISOCOLOR ECO vizsgálatok a Zagyván és a város környéki kisvízfolyásokon.

## MÁJUS

- Madarak és fák napja. Ültetés, gondozás.
- Állatmenhely látogatás, és gyűjtés.
- Természetes élőhelyek védelme Szolnok környékén Előadás.

## JÚNIUS

- Környezetvédelmi világnap.
- Kirándulás, kerékpártúra.

### **Napi tevékenységek, valamint az “örökös ökoiskola “ címmel járó feladatok:**

- a szelektív hulladékgyűjtés
- napi rendszerességgel törekszünk a szobák és a közvetlen környezet ápolására, tisztán tartására, otthonossá tételére, napi szobapontozás, tisztasági verseny
- a tanulók naponta ürítik a szoba szemétgyűjtő edényét
- fokozott figyelmet fordítunk a közösen használt helyiségek tisztántartására
- folyamatosan ügyelünk az energia felhasználásának csökkentésére, takarékoskodunk a víz és az elektromos áram felhasználásával
- egyéni és csoportos beszélgetések során tudatosítjuk a környezettudatosság szerepét és fontosságát.

### **GWG magashegyi fogaspontyok fajmegőrzési program 2024/25 tanévben 6 veszélyeztetett halfaj gondozása akváriumokban.**

2024/25-es tanévben megvalósításra kerülő tevékenységek: fotókiállítás, tanösvény kialakítása a kollégium udvarán, odukihelyezés, denevér monitoring, téli madáretetés, új virágágyás

kialakítása, kirándulás egy védett terület megismerése.

### **Fenntarthatósági témahét 2025. április 7-11. helyi programjai**

- Környezetvédelmi előadások meghallgatása meghívott előadóktól.
- A Témahét tematikájában szereplő programokba való bekapcsolódás.
- Kézműves foglalkozások hulladék újrahasznosítással
- Fenntarthatósági vetélkedő a tagintézmény diákjainak
- Kirándulás a Tisza élővilágának természeti értékeinek megismerése céljából.

### **Ökoiskolai cím programjai a tagintézményben**

Szakköri foglalkozások: ökológia szakkör, kíváncsi természetkutatók klubja. Környezet szépítő tevékenységek parkrendezés, virágágyás kialakítása, gondozása. Szelektív hulladékgyűjtés: pet palack, szárazelem gyűjtés.

Környezetvédelmi akciókban, programokon való részvétel. Te szedd! városi rendezvények.

Környezetvédelemmel kapcsolatos jeles napokhoz kapcsolódó előadások, filmvetítés. Pl.: a víz világnapja, a Föld napja, Madarak és fák napja.

Madárvédelem, madáretetés, madármegfigyelés, oduk kihelyezése,

Szolnok város környezeti állapotának megismerése.

A Tisza élővilágának megismerése.

Környezetvédelmi szervezetek, nemzeti park munkájának megismerése programokba való bekapcsolódás.

Alkalmazható környezeti nevelési módszerek: környezetvédelmi akciók, megfigyelések, kreatív munka (alkotások újra felhasználható anyagokból), filmek, internetes információk alkalmazása, zöld híradó – faliújság, szelektív gyűjtés szervezése

Értékelés formái

- Ügyeletes nevelőtanári értékelés: naponta. Tartalma: szobarend pontozása
- Egészségügyi felelős értékelése: havonta. Tartalma: szobarend értékelése
- Csoportvezetői értékelés: hetente. Tartalma: a tanulók egyéni tevékenységének értékelése
- Vezető értékelés. Tartalma: A környezeti nevelési program megvalósításának helyzete, tartalma, eredményei. Ideje: félévente
- A pedagógiai tevékenység értékelése. Tartalma: A nevelőtestület környezeti nevelési munkájának hatékonysága, a tanulók egyéni tevékenységének színvonala. Ideje: az éves munkaterv szerint.

Szolnok, 2024. 09. 13.

Szabó László Zoltán  
nevelőtanár